

Stine og Thomas Fuglebjerg på ejendommen i Rolighed.

Stine Fuglebjergs historie

Af Ane Marie Nielsen

Kirstine Pedersen (Stine Fuglebjerg) blev født den 25. september 1851. Hun var datter af pige Nielsine Pedersen i Rodebæk, udlagt som barnefader var Lars Bay Pedersen i Tvile. Hun tjente, da hun var 19 år, hos Kresten Villesen i Thorstrup; han blev gift som enke-mand, da han var 70 år, med Ane Mette Knudsen fra Agerbæk, der var 30 år. Da Stine var 16 år, blev hendes mor gift med sin fætter, Mads Skrædders far, Laust Madsen fra Vest-terp i Starup sogn. Stine døde i 1951, 99 år gammel.

Stine fortæller:

Som 18-årig tjente Stine hos Kresten Kusk i Agerbæk, da byggede de æ sals, derfra tog Stine til Thorstrup til Kresten Villesen, og var der et år.

Derfra til degnen Brink i Thorstrup. »*Det var ingen skam for dig Kirstine, når du kan få plads nær ved*«, sagde degnens kone, da Stine havde været i sin plads i et år. Da Stine tjente der, kom pastor Svendsen, som havde konfirmeret Stine i Fåborg, da han var præst der, og indbød Stine til høstgilde. Der fik vi kaffe om

Stine Fugleberg

aftenen og dansede i rullestuen, og pastor Svendsen spillede violin, og hans børn dansede med. Da det blev ud på aftenen, sagde han godnat og tak, nu må I more jer så længe I vil, og så dansede vi videre og sang til: »Og vil I nu vide og vil I forstå«. Den dans dansede jeg med Ditlev Pontoppidan fra Fåborg mølle, han var anden karl i præstegården. Vi dansede til over midnat (ca. år 1869).

Fra degnen kom jeg til Jens Sørensen kaldet Aunbøl i Tange, da var jeg 20 år. Der var jeg så i tre år og sled og slæbte, som man jo »gjør ved æ bønder« fra sol står op til sol går ned, og kørte til Varde med klyne med stude

for, så kørte æ husbond selv bag efter med æ heste, der læssede jeg også mergel, da karlen rendte fra os i foråret. Når jeg var færdig med at læsse, satte jeg mig op på mergeldyngen, for at æ naboer kunne se Jens Aunbøls karl.

Så kom a til Marie Andersen på Lunderup ved Varde, var stuepige, da var a 23 år. Da de rejste til Falster, var jeg der kun i 1 1/2 år, ellers var jeg ikke kommet derfra, der havde jeg det godt.

Så kom a til Krusgård ved Vesterhavet i Tjæreborg, 14 køer, der var a sommerpige første sommer og køkkenpige i 2 år.

Så kom a til Allerup og tjente hos Jens Nielsen (Kusk) det år, der tjente også Thomas Fuglebjerg, født i Spandet.

Vi blev viet 27. november 1879 i Fåborg kirke. Thomas Jørgen Andersen Fuglebjerg 30 år og Kirstine Pedersen 28 år fra Rodebæk. Vi sad først til leje i Tjæreborg. Kom så til Fåborg, Rolighed, 1 år, så kom vi til Hjordkær, Blanksted 5 1/2 år, og havde det godt, gav 30 kr. i husleje for hele året, måtte grave alle de klyne, vi havde brug for, og sætte 4 skæppe kartofler på marken. Vi arbejdede for Morten Fuglsig, der ejede stedet, men boede hjemme på gården i Fuglsig, bandt korn og klippede får.

Derefter lejede vi 3 tdr. land for 15 kr., vi byggede et lille hus der for lånte penge til sten og træ, som kostede halvtredie hundrede kroner (250 kr.). Naboerne hjalp med arbejdet på huset.

Tilsammen tjente vi 6 kr. om ugen, hver 50 øre om dagen, vi fik understøttelse sønderude fra, og så blev det lidt bedre. Andre, som havde køer og svin, havde allerede fået, Mads Plumpses i Debel og Peder Simonsen kaldet Horsefænger i Kjærbyerge.

Min moder var 15 år i Fåborg Mølle. Jeg var 1/2 år gammel, da hun kom der. Jeg var

12 år, da hun blev gift med sin fætter husmand Laust Madsen fra Vestterp, Starup sogn. Det var hans fødehjem, som han gerne ville beholde. Her druknede min mor alle sine penge. Hun havde aldrig rørt ved sin løn i Fåborg Mølle.

Konen i Fåborg Mølle var hendes kusine Maren, født Pedersen, datter af sognefoged P. Johnsen Pedersen, Debel. Mølleren hed Mathias Thomsen, der var hendes første mand. Han døde, da jeg var 14 år i 1865. Senere blev hun gift med Frands Henriksen fra Kvong, der som enkemand siden blev gift med en søster »lille Maren«. Hun ejede nogle får og havde arvet efter sin kæreste Hans Kusk, der havde en lille ejendom i Debel. Han døde i 1864 som soldat, lå død om morgenen ved siden af hans kammerat.

Da jeg var på Lunderup, det første efterår der, jeg var 24 år, kom der en landvæsen elev til mig og sagde: »Hvad er der ved Stine?« »Min mor er død«, »Åh, er Deres moder død?«

Jeg havde været hjemme og besøge hende, 8 dage efter fik jeg bud om, at hun var død. Hun døde i barselsseng. Hun led i 3 dage, fra fredag til søndag aften. De havde 2 doktorer og en jordemoder om søndagen. En ung mand, naboens søn, blev sendt af sted. Han havde været dragon og var vant til at ride. Han blev sendt af sted til Varde for at hente dr. Boch, der selv havde befordring. Han skulle komme til Sig kro, så hurtigt han kunne køre, derfra til Haltrup skulle grd. Peder Graversen køre videre, fra Haltrup skulle sognefogeden i Vestterp køre. Men dragonen bedede en hel time i Sig kro, det fortalte kronen mig, hun sagde: »Ja, den karl blev her en hel time, inden han red videre mod Varde« (først havde de Grindsted-doktoren om fredagen, og så hentede de dr. Boch om sønda-

Det lille hus boede Thomas og Stine i efter at en søn havde fået den lille ejendom. Thomas hjalp til på Gårdene, og Stine syede Tøjsko, efter mål, også skosålene. Skoene var meget fint lavet.

gen); hun blev forløst søndag aften, og døde mandag. »Ja, Stine det var strenge dage«.

Min stedfader blev siden gift med en ældre pige, der tjente hos sognefogeden, hun hed Kirstine, de fik to døtre: Nielsine Madsen, opkaldt efter min moder og nr. to opkaldt efter sin mormoder.

Stine Fuglebjergs fortælling blev nedskrevet af pastor Gunnar Not Schmidt, Fåborg, og notaterne lå mellem de papirer, som hans søn Ernst Schmidt afleverede til Lokalhistorisk arkiv i Fåborg. Stine blev over 90 år.

Ane Marie Nielsen, Fåborgvej 18, 6818 Årre, f. 1915. Arkivleder. Medvirket ved udgivelse af »Kjære Broder«, »Breve fra Niels Kristensen« og »Hyrdedreng og svend på valsen, Jes Autrup«.